

A felhasználók ismerkedése az ARP-vel

Első tapasztalatok és tanulságok

Horváth Anna, Egyed-Gergely Júlia
HUN-REN Társadalomtudományi Kutatóközpont
Kutatási Dokumentációs Központ
HUN-REN Adatrepozitórium Platform
2024.04.05.

Bevezetés

- Az **ARP repozitórium** kutatási adatok hosszú távú digitális tárolását, hozzáférhetővé tételét és újrafelhasználását teszi lehetővé
- Az infrastruktúra **2024 márciusától** elérhető a nagyközönség számára (még néhány hónapig bétaverzióban)
- Az ARP 2023-as **Nagykövet Programjának** résztvevői már 2023 szeptembere óta használták és tesztelték a szolgáltatást

Az Adatrepozitórium Platform (ARP) felülete

The screenshot shows the ARP Adatrepozitórium web interface. At the top, there is a dark blue navigation bar with links for Search, User Guide, Support, English, Sign Up, and Log In. Below this is the ARP logo, which consists of a stylized blue and yellow geometric shape next to the text 'ARP' in blue and 'Adatrepozitórium' in a larger blue font. A red 'BETA' badge is overlaid on the logo. Underneath the logo, a text line states: 'Az ARP Adatrepozitórium kifejlesztését a HUN-REN által támogatott ARP projekt végzi'. A large white box contains the text 'ARP'. Below this, there is a section with a 'Metrics' tab and a '3,407 Downloads' counter. To the right of this section are 'Contact' and 'Share' icons. A text line reads: 'This is the root dataverse collection for HUN-REN ARP.' Below this is a search bar with the placeholder text 'Search this dataverse...' and a search icon, followed by a link to 'Advanced Search'. At the bottom, there is a list of search results. The first result is 'Dataverses (58)' with a checked checkbox. The second result is 'Datasets (71)' with a checked checkbox. The third result is 'Files (9,717)' with an unchecked checkbox. The search results are displayed as '1 to 10 of 129 Results'. A 'Sort' dropdown menu is visible on the right. The first result snippet is: 'Technical background for 'Impact of protein–chromophore interaction on the retinal excited state and photocycle of Gloeobacter rhodopsin: role of conserved tryptophan residues' article'.

Search ▾ User Guide Support English ▾ Sign Up Log In

 ARP
BETA Adatrepozitórium

Az ARP Adatrepozitórium kifejlesztését a HUN-REN által támogatott ARP projekt végzi

ARP

 Metrics 3,407 Downloads Contact Share

This is the root dataverse collection for HUN-REN ARP.

Search this dataverse... Advanced Search

 Dataverses (58) 1 to 10 of 129 Results Sort ▾

 Datasets (71)

 Files (9,717)

Technical background for 'Impact of protein–chromophore interaction on the retinal excited state and photocycle of Gloeobacter rhodopsin: role of conserved tryptophan residues' article

A Nagykövet Program

- Célja a **HUN-REN ARP komplex szolgáltatáscsomagának** használatba vétele, népszerűsítése és hosszú távú működésének biztosítása **adatrepozitóriumi referensek** képzése és támogatása révén
- A nagyköveti szerepkör nemzetközi szinten is létező forma, évről évre bővülő adat-nagykövet hálózata van például a Lorraine-i Egyetemnek 2021 februárja óta
  - A hálózat tagjainak küldetése adatkezelési **jó gyakorlatok promotálása** saját tudományos közösségükben, legyen az a terület legújabb fejleményeinek megosztása; bemutatók, előadások tartása; vagy hasznos munkaanyagok (pl. kisokosok) készítésében való részvétel által

Nagykövet Program 2023

- Az első ARP Nagykövet Programot 2023 februárjában hirdettük meg, és 2023 május 2. - november 30. (összesen 7 hónap) között zajlott
- 6 nagykövet 6 különböző HUN-REN intézményi egységből
- A nagykövetek nagyrészt kutatók, kivétel Vass Johanna, aki könyvtárvezetőként jelentkezett a programba, illetve részben Horváth Friderika, Szederkényi Róbert, és Szakál Anna, akik adattári munkát végeznek kutatómunkájuk mellett

2023-as nagyköveteink

Fiáth Richárd (TTK)

Szakál Anna (BTK)

Horváth Friderika
Szederkényi Róbert (BTK)

Scheibner Tamás (BTK)

Hatvani István Gábor (CSFK)

Vass Johanna (ÖK)

A Program részletei

- Szakmai képzés havi egy alkalommal
- Havi feladatok (a szakmai képzéshez kapcsolódóan)
- Minden nagykövet a saját kutatóhelyén (az alábbi időrendben)
  - a kiválasztott kutatócsoportoknak adatkezelési támogatást nyújt
  - a kiválasztott kutatási projektekhez elkészíti, vagy közreműködik az adatkezelési terv elkészítésében
  - a kiválasztott kutatási projektek kutatási adatainak repozitóriumban való elhelyezésére való előkészítése
  - az adatok elhelyezése a HUN-REN ARP-ban
  - a HUN-REN ARP rendszerében történő adatmegőrzés lehetőségének és módjának terjesztése, illetve a nagykövetként végzett tevékenység és az elért eredmények bemutatása a saját kutatócsoporton, kutatóintézetben belül

**Az ARP nagykövetek és az első felhasználók
tapasztalatai, visszajelzései, kérdései az
Adatrepozitórium Platformmal kapcsolatban**

Adatrepozitórium Platform

researchdata.hu

Infrastruktúra

Az – egyelőre bétaverzióban üzemelő – ARP infrastruktúra 2024 márciusától érhető el a nagyközönség számára.

Rendszerkomponensek:

- ARP Adatrepozitórium
- ARP Közös Kereső
- ARP Sématar
- ARP AROMA

<https://researchdata.hu/szolgaltatasterkep>

Kultúrateremtés

Az ARP 2022 óta foglalkozik a korszerű kutatásiadat-kezeléssel kapcsolatos ismeretek terjesztésével.

Főbb tevékenységek:

- ARP Portál – researchdata.hu
- ARP Nagykövet Program
- ARP-HRDA *Kincs, ami van* sorozat
- ARP Bemutatók
- Disszemináció (Magyar Tudomány, konferenciák)

Adatrepozitórium Platform

The screenshot shows the main page of the ARP platform. At the top, there is a navigation bar with the ARP logo and the text "EN|HU". Below this, there are three main service tiles: "Adatrepozitórium" (Research data data repository), "Közös Kereső" (Common search), and "További szolgáltatásaink" (Our other services). A large banner below these tiles reads "Tudományos Adatrepozitórium a magyar kutatói közösség számára" (Scientific Data Repository for the Hungarian research community). The bottom section features three news items: "Nyitott kapuk vagy kultúraváltás? Adatrepozitálás Magyarországon", "NETWORKSHOP 2024 konferencia", and "Startol az ARP".

This screenshot displays the search results for the "BETA Adatrepozitórium". The page header includes the ARP logo and navigation links. A search bar at the top shows "3,407 Downloads". The main content area lists search results with filters on the left for "Dataverse (58)", "Dataset (71)", and "File (9,717)". The results list includes titles such as "Technical background for 'Impact of protein-chromophore interaction on the retinal excited state and photocycle of G-protein-coupled receptor: role of conserved tryptophan residues' article" and "Cellular Imaging Laboratory (Biological Research Centre)".

The screenshot shows the "Welcome to the HUN-REN Data Repository Platform" page. It features a large header with the platform name and a search bar. Below the header, there is a paragraph explaining that users can search and browse information on open research data from connected data repositories. A statistics section at the bottom displays six key metrics: 828 Datasets, 15k Files, 1.7k Keywords, 72 Topics, 4k Authors, and 759 Organizations.

This screenshot shows the "ARP BETA Schema Registry" interface. It includes a search bar and a navigation menu. The main area displays a list of schemas under the heading "All / Users / CEDAR Admin / Public / Dataverse". The schemas listed include "Astronomy and Astro...", "Citation Metadata", "Geospatial Metadata", "Journal Metadata", "Life Sciences Metadata", and "Social Science and H...". There are also filter and type selection options at the bottom.

The screenshot displays the "ARP AROMA - RO-Crate Manager" interface. It shows a "Dataset" view for "ARP igényfelmérés" with options to "Root dataset" and "Preview". The "Entities" section lists "Author", "Dataset", "Interjú", and "online survey". The "Metadata Schemas" section shows "Citation Metadata" and "Social Science and Humanities Metadata". The right-hand side of the interface shows a form for editing metadata fields like "id", "type", and "Name".

ARP felhasználói tapasztalatok, visszajelzések

Infrastruktúra

A nagyközönség 2024 március eleje óta, az ARP Nagykövet Programjának résztvevői már 2023 szeptembere óta használhatták és tesztelhették a szolgáltatást.

Visszajelzések:

- Adatrepozitóriumok használata általában
- ARP működése általában
- Az ARP egyes komponenseinek működése

Kultúrateremtés

Tapasztalatok:

- ARP Portál – leghasznosabb: Tudástár; most indult: Szolgáltatásaink
- ARP Nagykövet Program – 2024-ben 2 új program, minden nagykövet folytatja
- *ARP Kincs, ami van* – pozitív visszajelzések, megkeresések
- ARP Bemutatók – igény további alkalmakra, online bemutatók, intézményi (HUN-REN, felsőoktatás) offline bemutatók

Visszajelzések, kérdések Adatrepozitóriumok használata általában

- Miért jó egyáltalán
- Repozitórium vs. adatrepozitórium – publikáció vs. kutatási adat
- Kié az adat – jogok
- Szenzitív adat, személyes adat, titkos adat – lehetőségek (anonimizálás, korlátozás, tiltás)
- Fájlok kiválogatása – mit töltünk fel
- Fájlformátum – ajánlások, javaslatok
- Readme fájl – mi ez és mire jó
- Publikáció – mikor publikáljunk

Visszajelzések, kérdések

Az ARP működése 1.

Általában

- Lehetőség vagy kötelesség
- Ki használhatja – keresés, letöltés, elhelyezés
- Regisztráció – hogyan, ajánlás, külföldről
- Lehetőségek – mit tud az ARP – embargó, privát megosztás, szűk csoporttal való megosztás, külső adatbázis linkelése, új fájlok hozzáadása, verziókövetés, több kutató együttes szerkesztése
- Több intézményi affiliáció – több regisztráció
- Intézményközi kutatás – tárolóválasztás

ARP Adatrepozitórium – komponens

- Regisztráció EduID-vel – ismeret, elérés
- Intézményi tárolórendszer – struktúra, kialakítás, áttekinthetőség, rendszerzés
- Tároló vs. adatcsomag – mire mi a jó megoldás
- Nyers adat vs. feldolgozott adat – mit töltünk fel
- API-s feltöltés – lehetőségek
- Tudományterületek kiszolgálása – mire alkalmas és mire nem
- Handle vs. DOI – kinek melyik

Visszajelzések, kérdések

Az ARP működése 2.

ARP Sémaregiszter – komponens

- Kevés használat
- Új metaadat – mi legyen egyáltalán metaadat, hogyan néz ki egy metaadatmező
- Új metaadatséma – hogyan, mire kell figyelni, tudományterületi (nemzetközi) bevett sémák, tudományterületi egyeztetés

ARP AROMA – komponens

- Kevés használat
- Nem olyan bonyolult, mint látszik

ARP Közös Kereső – komponens

- Adatbázisszerű, rekordszintű keresés lehetősége

Válaszok, lehetőségek

Tudásátadás

- ARP Portál – folyamatos tartalmi fejlesztés – researchdata.hu
- ARP Bemutatók – kezdő és haladó szint
- ARP Oktatás – nagykövetek és ARP
- ARP Intézményi bemutatók

Szakemberhálózat

- Intézményi admin – használat feltétele
- Adatgazdász – komoly igény, szaktudás, kutatók támogatása

Rendelkezésre állás

- support@researchdata.hu

Kincs, ami van
Az ARP és a HRDA
közös rendezvénysorozata

**Nyitott kapuk
vagy kultúraváltás?
Adatrepozitálás
Magyarországon**

Időpont: 2024. április 9. 10.00
Helyszín: Humán Tudományok
Kutatóháza JTI Tárgyaló
és Zoom.

A kutatási adatok adatrepozitóriumi elhelyezése világszerte egyre elterjedtebb gyakorlat, különösen a közpénzből keletkezett adatok esetében. A folyóiratkiadók és a kutatásfinanszírozók a kutatási adatok elérésére vonatkozó, egyre növekvő elvárásainak támogatására a nemzetközi szinten egyre több általános és tudományterület-specifikus adatrepozitórium működik. A magyar kutatók számára eddig nem állt rendelkezésre olyan adatrepozitórium, amely hazai fejlesztésű és fenntartású, magyar nyelven (is) elérhető, bárki számára hozzáférhető, és amely teljeskörű informatikai és felhasználói támogatást nyújt. 2024. márciusától az ARP ezt a komplex szolgáltatáscsomagot biztosítja a hazai kutatói társadalom számára.

Az ARP színre lépése ugyanakkor felveti a kérdést (és részben meg is válaszolja), hogy hol tart a hazai adatrepozitálás, annak kultúrája mennyire elterjedt, és hogyan fogadja a hazai kutatói társadalom az új repozitórium nyújtotta lehetőségeket. „Felülről” jövő, kényszerített változ(tat)ásról, vagy a kutatói igényekre szabott, azokra reflektáló szolgáltatásról van szó? Mi hívta életre az adatrepozitálás jelenlegi törekvéseit? Milyen előfeltételek szükségesek hozzá?

Többek között ezekről a témákról beszélgetünk meghívott vendégeinkkel a Kincs, ami van következő, VIII. alkalmán.

Meghívottak: Egrí Krisztina (TáTK), Meiszterics Enikő (HUN-REN TK), Micsik András (HUN-REN SZTAKI), Szilágyi Edít (HUN-REN WIGNER FK)

Moderál: Gárdos Judit (HUN-REN TK)

További részletes információk a meghívóra kattintva és a <https://researchdata.hu/esemenyek> oldalon érhetők el.

Köszönjük a figyelmet

researchdata.hu
support@researchdata.hu